

MOTION 2021-12-22

Inför ett individuellt anhörigstöd

1,3 miljoner personer i Sverige vårdar, stödjer eller hjälper regelbundet en närstående. De flesta av dessa är i yrkesverksam ålder. Många gånger är det tungt och svårt, men också något som man väljer att göra om man får rätt stöd och förutsättningar.

Mer än hälften av all vård och omsorg i hemmet utförs av anhöriga. Vanligtvis är den anhöriga en person inom familjen, slakten eller vänskretsen som hjälper någon som på grund av sjukdom, ålder eller funktionsnedsättning inte klarar av vardagen på egen hand. Det är endast de anhöriga som kan definiera vad anhörigstöd är eftersom behovet av stöd ser olika ut beroende på många olika saker. Den grundläggande tanken med anhörigstöd är att det ska underlätta den anhöriges vardag – fysiskt, psykiskt och socialt. Stödet ska också bidra till en ökad livskvalitet och välbefinnande för de anhöriga och de som vårdas.

Alla kommuner är skyldiga att erbjuda sina medborgare anhörigstöd, men vilket stöd man kan få skiljer sig åt beroende på i vilken kommun man bor i. Idag erbjuder Umeå kommun stöd till anhöriga i form av bland annat avlösning i hemmet, arvoderad anhörigvård och samtalsstöd där man kan få råd och information. Anhörigvård utgör personcentrerad vård eftersom den anhörige känner den närstående väl och kan anpassa sina insatser efter det. Om den närstående haft en jobbig natt kan anhörigvårdaren låta personen sova längre. Den sortens flexibilitet är inte möjlig inom hemtjänsten på samma sätt.

Linköpings kommun erbjuder bland annat ett individuellt anhörigstöd. Stödet ger möjlighet för den anhörige att få mer tid med den som vårdas, samtidigt som personen också får en chans att ägna tid till saker som bidrar till ökad livskvalité. Det individuella anhörigstödet är ett bidrag på max 3000 kronor per år för 2021 och kan användas till bland annat hushållsnära tjänster, trädgårdsskötsel eller snöskottning. Stödet kan också användas för friskvård för anhörigvårdaren. Grundtanken är att ge den anhörige förutsättningar för egen tid och möjlighet till avlastning.

Förespråkare av direkt betalning till anhöriga menar att det är en fråga om jämlikhet och rättvisa eftersom ekonomisk ersättning visar att kvinnors arbete värderas, eftersom majoriteten av anhörigvårdarna är kvinnor. Ofta går den anhörige ner i arbetstid för att ge omsorg, även utan ekonomiskt stöd. För dessa personer, i synnerhet kvinnor med låg inkomst, kan ett ekonomiskt stöd vara viktigt för att minska risken att drabbas av fattigdom. Dessutom kan ekonomisk ersättning till anhöriga betraktas som en kompensation för förlorad arbetsinkomst och synliggör det omsorgsarbete som annars förblir osynligt.

I januari 2021 var totalt 134 personer i Umeå kommun beviljade hemtjänst som utförs som arvoderad anhörigvård. Det är viktigt att ha i åtanke att den som utför anhörigvård tar ansvar för den vård som kommunen annars hade behövt utföra. Att erbjuda ett anhörigstöd är inte bara något som kan ge den som vårdar en guldkant i vardagen, utan det är också kostnadsbesparande för kommunen som inte behöver utföra vården. Eftersom stödet ges till personer som kommunen dokumenterat som anhörigvårdare och personen både måste ansöka om stödet och uppvisa kvitto minskas risken för fusk.

Med anledning av ovanstående yrkar Kristdemokraterna att kommunfullmäktige beslutar:

- Att införa ett individuellt anhörigstöd på max 3000 kronor per år

Veronica Kerr
Kristdemokraterna